

**Brüssel, 17. detsember 2024
(OR. en)**

16925/24

**SUSTDEV 132
ONU 152
ENV 1230
DEVGEN 209
AG 201**

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	17. detsember 2024
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	16513/24
Teema:	EL pärast tegevuskava 2030 rakendamise esimest poolaega: poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude kiirendamiseks – Nõukogu järelused (17. detsember 2024)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused „EL pärast tegevuskava 2030 rakendamise esimest poolaega: poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude kiirendamiseks“, mille nõukogu kiitis heaks oma 4072. istungil 17. detsembril 2024.

EL pärast tegevuskava 2030 rakendamise esimest poolaega:**POLIITIKAVALDKONDADE KESTLIKU ARENGU SIDUSUS KESTLIKU
ARENGU EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEL TEHTAVATE EDUSAMMUDE
KIIRENDAMISEKS****NÕUKOGU JÄRELDUSED****EUROOPA LIIDU NÕUKOGU**

1. *KINNITAB TAAS*, et Euroopa Liit (EL) ja selle liikmesriigid on jätkuvalt kindlalt pühendunud kestliku arengu tegevuskava 2030 ja selle 17 kestliku arengu eesmärgi terviklikule ja tulemuslikule rakendamisele nii oma sise- kui ka välistegevuses ning muudes olulistes mitmepoolsetes lepingutes ja vahendites kaasaval, tõendus põhisel, tegevusele suunatud ja tulevikku vaataval viisil, ning *KORDAB TAAS* ELi ja selle liikmesriikide pühendumust poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususele;
2. *KORDAB*, et EL ja selle liikmesriigid toetavad vankumatult ÜROd ja ÜRO põhikirjas sätestatud põhimõtteid ning tugevdavad jõupingutusi reeglitel põhineva rahvusvahelise korra ja õigusriigi, mitmepoolsuse, ülemaailmse rahu, õigluse ja stabiilsuse, samuti demokraatia, universaalsete inimõiguste, soolise võrdsuslikkuse ja kestliku arengu eesmärkide saavutamise edendamiseks, järgides põhimõtet, mille kohaselt ei tohi kedagi ühelgi rahvusvahelistel foorumil kõrvale jätta, nagu on kinnitatud ELi strateegilises tegevuskavas 2024–2029; sellega seoses *KINNITAB TAAS* kohustusi ja üleskutseid, mis on esitatud eelmistes nõukogu järeldustes¹, mis on pühendatud kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisele;

¹ „Euroopa jätkusuutlik tulevik: ELi vastus kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030“ (ST 10370/17), „Veelgi kestlikuma liidu saavutamine aastaks 2030“ (ST 8286/19), „Kestlik Euroopa aastaks 2030 – senine edu ja järgmised sammud“ (ST 14835/19), „Terviklik lähenemisviis eesmärgiga kiirendada ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamist – parema taastamise põhimõtte järgimine pärast COVID-19 kriisi“ (ST 9850/21) ja „EL pärast tegevuskava 2030 rakendamise esimest poolaega: ümberkujundava muutuse juhtimine ja edu kiirendamine kõigil tasanditel“ (ST 11084/23) ning „Tegevuskava 2030 arendamine, et saavutada eesmärgid: kestliku arengu eesmärkide lokaliseerimise kiirendamine“ (ST 15939/23).

3. *RÕHUTAB*, et pärast kestliku arengu tegevuskava 2030 ülemaailmse tasandi rakendamise esimest poolaega oleme kestliku arengu eesmärkide saavutamisest veel kaugel, nagu näitas hiljutine kestliku arengu eesmärkide aruanne²; lisaks *TOONITAB* oma muret selle pärast, et ELi tasandil ei edene eesmärkide saavutamine õiges tempos ja et viimastel aastatel on isegi toimunud tagasimineku, nagu on dokumenteeritud Eurostati 2024. aasta seirearuandes kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta³, ning *JULGUSTAB* komisjoni võtma seda tagasiminekut nõuetekohaselt arvesse oma järgmise tööprogrammi vastuvõtmisel, et liikuda kestliku arengu eesmärkide saavutamise suunas nii liidusiseselt kui ka -väliselt;
4. *TOONITAB* samuti, et on mures planeeti tabanud kolmekordse kriisi (kliimamuutused, saaste ja elurikkuse vähenemine) kumulatiivse negatiivse mõju pärast, kliimameetmete tempo aeglustumise, saastest tulenevate kasvavate tervise-, keskkonna- ja sotsiaalkindlustusriskide, häiritud ülemaailmse veeringluse, raadamise, kõrbestumise ja mulla degradeerumise, ülemaailmse toiduga ja toitumisalase kindlustatuse kriisi, toorainehindade šokkide ning kogu maailmas suureneva vaesuse ja ebavõrdsuse ohu pärast, mis mõjutab naisi ja tütarlapsi ning kõige haavatavamaid inimesi, eelkõige ebakindlate sotsiaalkaitstesüsteemidega riikides ning esilekerkivatest ja korduvatest konfliktidest mõjutatud riikides;
5. *RÕHUTAB*, et rahu on kestliku arengu põhitingimus: EL ja selle liikmesriigid mõistavad hukka kõik agressioonivormid ja on endiselt sügavalt mures kogu maailmas käimas olevate konfliktide pärast, ning *KORDAB*, et inimõiguste austamine, kaitse ja järgimine on äärmiselt oluline kestliku arengu saavutamiseks sotsiaalses, majanduslikus ja keskkonnavalas mõõtnes, *TUNNISTAB* seega kestliku arengu eesmärkide ja rahvusvahelise inimõigustealase õiguse suurt vastastikust sõltuvust ja omavahelist seotust, nagu on märgitud paljudes ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsioonides ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo aruannetes⁴;

² The Sustainable Development Goals Report 2024 (2024. aasta kestliku arengu eesmärkide aruanne) <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/>

³ Sustainable development in the European Union: monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context – 2024 edition (Kestlik areng Euroopa Liidus: seirearuanne edusammude kohta kestliku arengu eesmärkide saavutamisel ELi kontekstis, 2024) <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-flagship-publications/w/ks-05-24-071>.

⁴ Muu hulgas: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g19/338/40/pdf/g1933840.pdf>

POLIITIKAVALDKONDADE KESTLIKU ARENGU SIDUSUSE TUGEVDAMISEKS EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

6. *PEAB TERVITATAVAKS* kestliku arengu 2024. aasta kõrgetasemelise poliitilise foorumi ministrite deklaratsiooni, milles pööratakse erilist tähelepanu ministrite ja kõrgete esindajate võetud kohustusele tegutseda kiiresti, et viia ellu kestliku arengu tegevuskava 2030 visioon ja eesmärgid inimeste, planeedi, heaolu, rahu ja partnerluse tegevuskavana, ning kõigi asjaomaste osalejate julgustamisele käsitlema paremini kestliku arengu eesmärkide vahelisi seoseid, koostoimet ja kompromisse ning ülekanduvat mõju⁵, eelkõige arenguriikidele, suurendades seeläbi poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusust⁶;
7. TERVITAB samuti tulevikuteemalise tippkohtumise tulemusi, st tulevikupakti, ülemaailmset digikokkulepet ja deklaratsiooni tulevaste põlvkondadele, kui keskseid samme mitmepoolse koostöö edasiseks tugevdamiseks, et tegeleda praeguste ja tulevaste põlvkondade vajadustega ning kaitsta nende huve, ning TERVITAB riigipeade ja valitsusjuhtide kinnitust, et kestlik areng selle kolmes mõõtmes on mitmepoolsuse keskne eesmärk ning jääb selleks alati⁷;

⁵ Ülekanduv mõju on riikide tarbimis-, tootmis- ja kaubandusstruktuuride ning finantsturgude piiriülene mõju teiste riikide kestlikule arengule. See on liigitatud juhtimise/rahastamisega seotud keskkonna-, sotsiaal-majanduslike, julgeolekualaste ja ülekanduvate mõjude hulka. Negatiivse ülekanduva mõju hulka kuuluvad näiteks kasvuhoonegaaside heide, vee- ja maaressursside jätkusuutmatu kasutamine või halvad töötingimused ülemaailmsetes tarne- ja väärtusahelates. <https://sdgtransformationcenter.org/spillovers>

⁶ ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu 2024. aasta kõrgetasemelisel kohtumisel vastu võetud ministrite deklaratsioon ja nõukogu egiidi all kokku kutsutud kestliku arengu 2024. aasta kõrgetasemeline poliitiline foorum teemal „Reinforcing the 2030 Agenda for Sustainable Development and eradicating poverty in times of multiple crises: the effective delivery of sustainable, resilient and innovative solutions“ (ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 tugevdamine ja vaesuse kaotamine mitme kriisi ajal: kestlike, vastupidavate ja uuenduslike lahenduste tõhus elluviimine)

<https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n24/227/44/pdf/n2422744.pdf>

⁷ Tulevikupakt https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sotf-pact_for_the_future_adopted.pdf.

8. *RÕHUTAB*, kui oluline on tugevdada poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusust kõigis sise- ja välispoliitika valdkondades, et tõhusalt lahendada ELi konkurentsivõime ees seisvaid keerukaid probleeme, nagu on kirjeldatud hiljutistes Euroopa Komisjoni tellitud aruannetes: Draghi aruanne⁸, Letta aruanne⁹ ja Niinistö aruanne¹⁰. Sisuliselt suurendab poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusust kestliku arengu algatuste tulemuslikkust, tõhusust ja kaasavust ning toetab süsteemipõhiseid lähenemisviise, tuues kaasa paremad tulemused inimeste, planeedi ja heaolu jaoks. Jõupingutuste kooskõlastamise ja erinevate kestliku arengu eesmärkide vahelistele seostele keskendumisega püütakse poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususega minimeerida negatiivset ülekanduvat mõju ja kompromisse ning maksimeerida positiivset koostoimet, aidates samal ajal kaasa kestliku arengu eesmärkide lokaliseerimisele mitmetasandilise juhtimise kontekstis, nagu on märgitud nõukogu 27. novembri 2023. aasta järeldustes (ST 15939/23)¹¹. Kestliku arengu probleemide algpõhjuste põhjalik käsitlemine, vastutuse suurendamine, kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude jälgimine ning kaasavate ja osaluspõhiste juhtimisprotsesside edendamine toetaksid poliitika sidusust. Poliitikavaldkondade arengusidususel on oluline roll ka poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususes, käsitledes meie poliitika mõju teiste arengule; *RÕHUTAB* samuti, et üleminek lineaarselt ringmajanduselt ringmajandusele, mille keskmes on integreeritud majandusmudel, võib pakkuda majanduslikult elujõulisi, keskkonnakestlikke ja sotsiaalselt õiglasi lahendusi, suurendades seeläbi vastupanuvõimet ja edendades kaasatust, ning *TERVITAB* sel eesmärgil Budapesti deklaratsiooni uue Euroopa konkurentsivõime kokkuleppe kohta, milles kutsutakse komisjoni üles esitama oma ringmajanduse õigusakti;

⁸ The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe (Euroopa konkurentsivõime tulevik – Euroopa konkurentsivõime strateegia)
https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en

⁹ Enrico Letta – Much more more than a market (Palju enam kui turg) –
<https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

¹⁰ Strengthening Europe's civil and military preparedness and readiness (Euroopa tsiviil- ja sõjalise valmisoleku tugevdamine): Erinõunik Niinistö aruanne –
https://commission.europa.eu/topics/defence/safer-together-path-towards-fully-prepared-union_en.

¹¹ Tegevuskava 2030 arendamine, et saavutada eesmärgid: Kestliku arengu eesmärkide lokaliseerimise kiirendamine (ST 15939/23)
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15939-2023-INIT/et/pdf>.

9. *RÕHUTAB* vajadust tegeleda poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususega, et edendada dialoogi teiste nõukogu koosseisudega, vältides samal ajal dubleerimist, ning koordineerida tegevust Euroopa institutsioonide ja organitega, nagu Euroopa Parlament, Euroopa Komisjon, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee, eesmärgiga anda tegevusele suunatud sisendeid edusammude kiirendamiseks nii liidu siseselt kui ka rahvusvahelisel tasandil; *PEAB TERVITATAVAKS* komisjoni tehnilise toe instrumendi programmi rolli poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe toetamisel juhtimisreformide ja riigiametnike koolitusprogrammide kaudu liikmesriikide tasandil ning *LEIAB*, et liikmesriikide tegevus on väärtuslik selles valdkonnas edasiliikumiseks;
10. *TULETAB MEELDE*, et kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamine on jagatud vastutus, mis nõuab tugevat riiklikku omalust ning kõigi sidusrühmade ja osalejate, eelkõige piirkondlike ja kohalike osalejate ja valitsuste, sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna, erasektori, akadeemiliste ringkondade, naiste ja noorte pidevat ja sisulist kaasamist; *TUNNISTAB*, et kestlikku arengut on võimalik saavutada ainult integreeritud, süstemaatilise, tervikliku, kogu valitsemissektorit ja kogu ühiskonda hõlmava lähenemisviisi abil, millega saab suurendada üldsuse teadlikkust ning edendada kollektiivset ja sidusat tegevust kõigil tasanditel, ning võttes arvesse rahvusvahelisi suuniseid ja soovitusi, nagu ÜRO Keskkonnaprogrammi raamistik kestliku arengu eesmärgi 17.14.1 mõõtmiseks, OECD 2019. aasta soovitus poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe kohta, ÜRO süsteemide koalitsioon Local2030 ning muud riiklikud kogemused selles valdkonnas;
11. *RÕHUTAB*, kui oluline on kasutada tõhusalt rahalisi vahendeid, mis tuleb kasutusele võtta kõigist allikatest, eelkõige erainvesteeringutest, et toetada kestlikku arengut ja kliimameetmeid; *TERVITAB* sellega seoses jõupingutusi rahvusvahelise finantsstruktuuri reformimiseks, et tugevdada kestliku arengu rahastamist kooskõlas tulevikuteemalise tippkohtumise tulemustega ja muude sel eesmärgil tehtud algatustega, nagu Pariisi pakt inimeste ja planeedi heaks, *KINNITAB TAAS* Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide võetud kohustust anda märkimisväärne panus neljandasse rahvusvahelisse arengu rahastamise konverentsi, mis peaks kavakohaselt toimuma 2025. aastal Hispaanias, ning on oluline võimalus määrata kindlaks prioriteetsed meetmed, millega aidata kaotada vaesuse, nälja ja ebavõrdsuse kaotamiseks vajalik ressursside puudujääk ning kiirendada kõigi kestliku arengu eesmärkide rakendamist 2030. aastaks; *RÕHUTAB* sellega seoses samuti, kui oluline on suurendada riiklike vahendeid arengu rahastamise kasutuselevõtmiseks, nagu on sätestatud Addis Abeba tegevuskavas, ning *KINNITAB TAAS* ELi liikmesriikide pühendumust Rahvusvahelise Arenguassotsiatsiooni (IDA21) vahendite edukale täiendamisele Maailmapanga poolt;

12. *TUNNISTAB* rahastamise otsustavat rolli kestliku arengu eesmärkide saavutamisel. Oluline on kavandada rahastamismehhanismid ja -strateegiad viisil, mis edendab mitmete sektorite ja tasandite vahelist poliitikavaldkondade sidusust, võimendades poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe jõupingutuste sünergilist potentsiaali. Poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe toetamiseks ELi tasandil tuleks modelleerida ja mõõta panust kestliku arengu eesmärkidesse ja Euroopa finantsplaneerimise rakendusraamistikesse, sealhulgas Euroopa ühtekuuluvuspoliitikasse; *RÕHUTAB* ka ELi kestliku rahanduse raamistiku algatuste tähtsust selleks, et suunata rohkem erasektori rahalisi vahendeid kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks;
13. *RÕHUTAB*, kui oluline on tõenduspõhine otsustusprotsess ning andmete kogumine ja neile juurdepääsu võimaldamine ilma täiendava halduskoormuseta, et mõista kestliku arengu eesmärkide vahelisi seoseid, toetada üldist statistikat ja teaduspõhist otsustusprotsessi ning integreerida omakorda veelgi rohkem poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususega seotud jõupingutused; *TUNNISTAB* seetõttu ametliku statistika põhjanevat rolli kvaliteetsete, õigeaegsete, usaldusväärsete ja liigendatud andmete ning mitmemõõtmeliste statistiliste andmete koostamisel, mis on kooskõlas olemasolevate tavadega tervikliku ja integreeritud poliitikakujundamise jaoks üliolulised; *TUNNISTAB* sellega seoses Eurostati viimases aastaaruandes esitatud hinnangut ELi tarbimise ülekanduva mõju kohta maailmas ning *INNUSTAB* lisaks Eurostati põhjalikult läbi vaatama riigisiseste meetmete mõju partnerriikides, eelkõige väga haavatavates riikides, sealhulgas vähim arenenud riikides ja väikestes arenevates saareriikides, nagu on ette nähtud kestliku arengu eesmärgis 17.14; *PEAB* sellest tulenevalt *TERVITATAVAKS* ÜRO Peaassamblee resolutsiooniga 77/326 vastu võetud rahvusvahelist kestliku arengu teaduste kümnendit 2024–2033 ja 2023. aasta ülemaailmse kestliku arengu aruannet, mille eesmärk on teha kokkuvõtte peamistest ümberkujundavatest muutustest, mida on vaja teha kuues lähtepunktis (inimeste heaolu ja võimekus, kestlik ja õiglane majandus, toidusüsteemid ja tervislik toitumine, energeetikavaldkonna dekarboniseerimine ja energia üldine kättesaadavus, linna- ja linnalähipiirkondade areng ning ülemaailmsed keskkonnavalasid ühisjooned); *TERVITAB* samuti ÜRO kliimamuutuste konverentsil COP 28 tehtud esimest ülemaailmset kokkuvõtet, milles kirjeldatakse üksikasjalikult kliimameetmete ülemaailmset olukorda, ning valitsustevahelise kliimamuutuste eksperdirühma kuuendat hindamisaruannet, milles võetakse kokku kliimamuutuste, nende laialdaste mõjude ja riskide ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise alaste teadmiste seis. Ja seetõttu *NÕUAB TUNGIVALT*, et kõik osalised võtaksid ülemaailmse kokkuvõtte otsuses kokku lepitud järelmeetmeid ja järgiksid seal kokku lepitud üleilmseid jõupingutusi, rakendades kiiresti ja ambitsioonikalt ning laiendades riiklikult kindlaksmääratud panuseid, mis tuleb esitada aegsasti enne COP 30, kooskõlas Pariisi kokkuleppega;

14. tuginedes aluslepingutes ja Euroopa arengukonsensuses võetud kohustustele ning Euroopa rohelise kokkuleppe olulisele panusele, *RÕHUTAB* tungivat vajadust teha ühiselt edusamme järgmistes poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe elementide osas, et seada kestlik areng ja kestliku arengu tegevuskava 2030 ELi juhtimise keskmesse:
- 14.1 Kestliku arengu süvalaiendamine. Kestliku arengu tegevuskava 2030 ja selle kestliku arengu eesmärkide integreerimine kokkuleppe rakendamisse, lõimides kõik kolm kestlikkuse mõõdet poliitika kavandamisse, väljatöötamisse, rakendamisse ja hindamisse vastavate pädevuste piires. See peaks hõlmama suutlikkuse suurendamise ja koolitusalgatuste pakkumist, sealhulgas poliitikakujundajatele mõeldud õpikodasid ja teadmiste jagamise platvorme, mille eesmärk on arendada eksperditeadmisi ning edendada poliitika koostoimet ja integreeritud lähenemisviise nii ELi kui ka riiklikul tasandil. Tagades, et asjakohased poliitikameetmed on sidusad ja aitavad sisuliselt kaasa kestliku arengu eesmärkide saavutamisele, saame kestliku arengu kaalutlusi tulemuslikult integreerida kõigisse asjakohastesse poliitikavaldkondadesse igal tasandil ja vastavate pädevuste piires.
- 14.2 Integreeritud kavandamine, programmitöö ja koordineerimine. Asjakohaste poliitikavaldkondade integreeritud kavandamise, programmitöö ja koordineerimise mehhanismide ja vahendite kaardistamine, tugevdamine ja väljatöötamine. See hõlmab kapseldumisest väljamurdmist ja sektoritevahelise koostöö edendamist, võttes vastu tulevikusuundade strateegilise analüüsi lähenemisviisi, et tagada poliitika ja meetmete sidusus ja kooskõla kestliku arengu strateegiatega, kui need on olemas. See hõlmab ka poliitikatsükli kohandamist kestliku arenguga.
- 14.3 Poliitika mõju hindamine. Väga oluline on korrapäraselt ja süstemaatiliselt hinnata poliitika ja programmide ning nende rakendamise mõju kestliku arengu eesmärkidele. See hõlmab võimaliku sünergia, kompromisside, kumulatiivse mõju ja soovimatute tagajärgede, sealhulgas negatiivse ülekanduva mõju eel-, jooksvat ja järelhindamist, vastavalt asjakohasusele, eri sektorites ja partnerriikides, et võimaldada teadlike otsuste tegemist ning edendada integreeritud planeerimist ja sidusust. Parema õigusloome raamistik pakub ELi ja liikmesriikide tasandil mõju hindamiseks tugevaid suuniseid ja töövahendeid.

14.4 Poliitikavaldkondade sidususe järelevalve ja aruandlus. Tugevate järelevalve- ja aruandlusmehhanismide edendamine, et jälgida edusamme tõhusa poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe saavutamisel, tuginedes eesmärgi 17.14.1 näitajate raamistikule. See hõlmab poliitikavaldkondade sidususe näitajate korrapärasest hindamist, lünkade ja probleemide kindlakstegemist, järelevalvesüsteemide täiustamise edendamist ning tulemuste jagamist asjaomaste sidusrühmadega, et edendada teadlike otsuste tegemist ja suuremat vastutust, kui seda juba ei tehta;

15. *TULETAB MEELDE*, et igal riigil on esmane vastutus oma majandusliku, keskkonnavalase ja sotsiaalse arengu ning kestliku arengu eesmärkide saavutamise eest, juhtides tähelepanu aluslepingutes sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte rollile; *RÕHUTAB*, et kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamine nõuab läbipaistvust ja vastutust, ning *TUNNISTAB* seetõttu vajadust tugevdada koostööd Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Parlamendi, Euroopa Komisjoni ja muude sidusrühmade, eelkõige Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee kui piirkondade ja kohalike omavalitsuste eestkõneleajate vahel kestliku arengu eesmärkide rakendamisel, et suurendada ühtsust ja sidusust Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ühistöös, et kiirendada kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamist, kuna on oluline kohandada lahendusi kohalikele oludele ja tagada nende toetus tõhusa vertikaalse ja horisontaalse koordineerimise kaudu;
16. *RÕHUTAB* sellega seoses kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisel tehtud edusammude 2023. aasta ELi vabatahtliku läbivaatamise tähtsust kui tegevuskava 2030 rakendamise ausat, tõenduspõhist, tegevusele ja tulevikku suunatud läbivaatamist, sealhulgas selle aruandlust poliitikavaldkondade sidususe kohta sise- ja välistegevuses; *JULGUSTAB* komisjoni oma poliitilises tegevuskavas poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusust prioriteediks seadma ja tagama, et kogu uus volinike kolleegium jagab vastutust kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamise eest, nagu on nõutud nende missioonikirjades, ning kasutama olemasolevate ressursside ja mehhanismide raames terviklikku rakendusraamistikku, et:

- 16.1 integreerida poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe põhimõtted poliitikatsükklisse, sealhulgas poliitika ja programmide kavandamisse, eelarvestamisse, rakendamisse ja järelvalvesse, töötades välja sidususe vahendid, sealhulgas viies läbi ELi seadusandlike ettepanekute mõjuhindanguid, kinnitades tulevikusuundade strateegilise analüüsi lähenemisviisi ja käsitledes kestliku arengu tegevuskavaga 2030 seotud seoseid (sünergia, kompromissid ja ülekanduv mõju);
- 16.2 tugevdada mehhanisme integreeritud poliitikakujundamise ja programmitöö ning järelvalve tõhustamiseks;
- 16.3 teha koostööd sidusrühmadega, püüdes kaasata neid poliitikatsükli etappidesse, taastades mitmeid sidusrühmi hõlmava kaasava platvormi avatud dialoogis Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komiteega;
- 16.4 jätkata kestliku arengu eesmärkide lokaliseerimise edendamist, sealhulgas Teadusuuringute Ühiskeskuse teadusuuringute kaudu, et rakendada nõukogu järeldusi „TEGEVUSKAVA 2030 ARENDAMINE, ET SAAVUTADA EESMÄRGID: KESTLIKU ARENGU EESMÄRKIDE LOKALISEERIMISE KIIRENDAMINE“;
- 16.5 hõlbustada korrapäraste mõjuhindangute läbiviimist, sealhulgas inimõiguste ja soolise võrdsuslikkuse kohta, et jälgida edusamme ning suurendada läbipaistvust ja vastutust nii poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe kestliku arengu eesmärgi 17.14.1 näitajate kohaste edusammude kui ka parema õigusloome vahenditel põhinevate poliitikameetmete ja programmide puhul;
17. *KUTSUB* komisjoni ja Euroopa välisteenistust *ÜLES* edendama sidusat lähenemisviisi poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe suhtes ELi välistegevuses, sealhulgas võimalikku koostoimet ja kompromisse, ning piiriülese mõju puhul, pöörates erilist tähelepanu poliitika mõjule partnerriikidele, seadma – ilma et see piiraks tulevast mitmeaastast finantsraamistikku – prioriteediks kestlike rahastamisvahendite kasutamise ning jätkama Euroopa poolaasta kasutamist kooskõlas kestliku arengu tegevuskavaga 2030 ja selle kestliku arengu eesmärkidega; *RÕHUTAB* lisaks, et strateegia „Global Gateway“ on oluline investeerimispõhise arengukoostöö strateegia ja osa laiemast ELi algatusest, mille eesmärk on toetada partnerriike kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisel, keskendudes samal ajal omavahel seotud kestliku arengu eesmärkidele.